

Täysistunto

Keskiviikko 1.10.2025 klo 14.00—18.59

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 90/2025 vp

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 7. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään hallintovaliokuntaan.

Tähänkin asiaan varataan ensin enintään 30 minuuttia. Jos puhujalistaa ei tässä ajassa ehditä käydä loppuun, niin asian käsittely keskeytetään ja sitä jatketaan muiden asiakohtien jälkeen. — Ministeri Rantanen, olkaa hyvä.

Keskustelu

16.38 **Sisäministeri Mari Rantanen** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Käsiteltävissä hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta annettua lakia.

Kyse on vastaanottorahasta, joka hallitusohjelman mukaisesti osana paluun ja maasta poistamisen pakettia lasketaan vastaanottodirektiivin sallimaan minimiin. Esityksellä lain voimaantulosäännöstä muutettaisiin siten, että kansainvälistä suojelua hakevalle, tilapäistä suojelua saavalle ja ihmiskaupan uhrille, jolla ei ole kotikuntaa, myönnettävää vastaanottorahan perusosaa ja ilman huoltajaa olevalle alaikäiselle myönnettävää käyttörahaa sekä täydentävää vastaanottorahaa koskevien väliaikaisten säännösten voimassaoloa jatkettaisiin 11.6.2026 asti. Nykyisellään voimassaolo päättyy 31.12.2025.

Pysyvämmät vastaanottorahaa ja käyttörahaa koskevat lakimuutokset on tarkoitus tehdä osana laajempaa vastaanottolain uudistusta, joka liittyy EU:n uuden muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksen täytäntöönpanoon. Uudistuksen valmisteluaikaa on pidennetty siten, että uusi vastaanottolaki tulisi voimaan viimeistään 12.6.2026. Tuossa yhteydessä vastaanottorahaa on tarkoitus pienentää vastaanottodirektiivin sallimaan minimiin.

Esitys on osa julkisen talouden tasapainottamiseksi tehtäviä toimenpiteitä sekä osa edellä mainittua paluun ja maasta poistamisen pakettia. Vastaanottorahan pienentämisellä arvioidaan saavutettavan yhteensä noin 17 miljoonan euron säästöt kevääseen 2026 mennessä.

Vastaanottorahan määrää pienennettiin väliaikaisella lailla, jonka voimassaoloa esitys jatkaa. Vastaanottoraha on suunniteltu lyhytaikaiseksi etuudeksi, ja sen määrään vaikuttavat kaikki tulot ja varat, joita hakijalla on käytettävissä. Myöskin kaikki ulkomailta saatat tulot ja varat vaikuttavat vastaanottorahan suuruuteen. Vastaanottorahaa myönnetään,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 88/2025 vp

jos henkilö on tuen tarpeessa eikä voi saada toimeentuloa ansiotyöllä tai muista tuloista tai varoista. Vastaanottorahan perusosa on tarkoitettu jokapäiväisen elämän välttämättömiin menoihin sekä ruokamenoihin, jos vastaanottokeskus ei järjestä ateriapalveluita.

Käyttörahaa voidaan myöntää ilman huoltajaa maahan tulleille lapsille, jotka saavat täyden ylläpidon alaikäisille tarkoitetuissa vastaanottokeskuksissa. Väliaikaiseen lakiin on tehty perustuslakivaliokunnan edellyttämä muutos, jolla selvennetään täydentävän vastaanottorahan myöntämisen edellytyksiä.

Arvoisa puhemies! Vastaanottorahaan oikeutetut henkilöt eivät oleskele Suomessa vakinaisesti. Vastaanottorahan on tarkoitus olla etuus, joka turvaa henkilön vain välttämättömän toimeentulon ja ainoastaan lyhytaikaisesti. Tavoitteena on, että vastaanottorahan piirissä olevat henkilöt joko siirtyvät mahdollisimman pian kuntaan tai palaavat takaisin lähömaahansa. Esitys tukee näiden tavoitteiden saavuttamista.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan siis 1.12.2025.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Kiitokset ministerille. — Ja sitten edustaja Strandman.

16.42 **Jaana Strandman ps:** Arvoisa rouva puhemies! Kunnioitettu ministeri! Esityksen tavoitteena on turvata, että kansainvälistä suojelua hakeville, tilapäistä suojelua saaville ja ihmiskaupan uhreille ilman kotikuntaa myönnettävän vastaanottorahan perusosan sekä ilman huoltajaa olevan alaikäisen käyttörahan määrä säilyvät nykyisellä tasolla, kunnes pysyvät ratkaisut valmistellaan.

Väliaikaisella järjestelyllä saavutetaan noin 1,6 miljoonan euron säästöt, jotka sisältyvät hallituksen kehykseen. Kansaneläkelaitoksen mukaan vastaanottorahan pienentäminen ei ole lisännyt toimeentulotuen hakemista, vaan hakemusten määrä on laskussa. Maahanmuuttoviraston tilastot osoittavat, ettei pienennys ole vähentänyt yksityismajoitusta. Sen osuus on päinvastoin kasvanut. Lisäksi täydentävän vastaanottorahan käyttö kertoo, että lapsen etu ja oikeudet huomioidaan.

Esitys on taloudellisesti perusteltu ja hallituksen julkisen talouden linjan mukainen ja myöskin sosiaalisesti hallittu. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Elo.

16.43 **Tiina Elo vihr:** Arvoisa puhemies! Tässä esityksessä käsitellään tosiaan vastaanottorahaa, joka on tarkoitettu turvapaikanhakijoiden ja ihmiskaupan uhrien välttämättömän toimeentulon turvaamiseksi. Se on siis rahaa, jonka on tarkoitus turvata aivan välttämätön toimeentulo, ja tästä hallitus nyt haluaa edelleen leikata. [Välihuuto perussuomalaisten ryhmästä]

Esityksen ensisijaisena tarkoituksena on vaikeuttaa turvapaikan hakemista Suomessa. Esitystä perustellaan talouden tasapainottamisella, mutta perustelut ontuvat. Tällä esityksellä on merkittäviä inhimillisiä seurauksia ja siihen verrattuna minimaalinen vaikutus julkiseen talouteen. Vastaanottorahan alemman tason on katsottu voivan jopa lisätä vastaanoton kokonaiskustannuksia, kuten esimerkiksi Maahanmuuttovirasto on huomauttanut jo viime vuonna annetusta vastaavasta esityksestä, jota tällä nyt jatketaan.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 88/2025 vp

Vastaanottorahan leikkaus on ollut tosiaan voimassa reilun vuoden, ja nyt jo on huomattu, että kun vastaanottorahan perusosaa on laskettu, täydentävää vastaanottorahaa hakevien määrä on kasvanut ja se on lisännyt hallinnollista työmäärää vastaanottokeskuksissa.

Täydentävän vastaanottorahan lisääntyneet hakemiset on johtanut myös vastaanottokeskusten sosiaalipalveluiden työmäärän merkittävään kasvuun. Kun työaika menee yhä enemmän täydentävän vastaanottorahan päätösten tekemiseen, on muihin sosiaalipalveluihin, sosiaalityöhön ja sosiaaliohjaukseen käytettävää työaika entistä vähemmän. Tämä voi johtaa siihen, että myöhempi sosiaali- ja terveystalouden palveluiden tarve ja sitä myötä kustannukset voivat kasvaa.

Lisäksi vastaanottorahan alempi taso on omiaan lisäämään myös harmaata taloutta ja alttiutta hyväksikäytölle. Se vaikuttaa haitallisesti lapsiin, joiden perhe elää vastaanottorahan varassa. On syytä muistaa, että hallitus kasvattaa toimillaan jo muutenkin lapsiperheköyhyttä ja eriarvoisuutta sysäten uusimpien arvioiden mukaan jopa 31 000 lasta köyhyysrajan alle.

Arvoisa puhemies! Tämä esitys on osa Orpon hallitusohjelman vapaaehtoisen paluun ja maasta poistamisen pakettia. Hallitus haluaa tällä esityksellä tehdä turvapaikan hakemisen Suomesta entistä vaikeammaksi ja ajaa turvapaikanhakijat ja ihmiskaupan uhrin, jo valmiiksi haavoittuvassa asemassa olevat, entistäkin tukalampaan asemaan. Hallituksen esityksessä sanotaan suoraan, että vastaanottorahan alentamisen myötä ihmiset ovat päätyneet hakemaan täydentävää vastaanottorahaa ihmisarvoisen elämän kannalta välttämättömän toimeentulon turvaamiseksi. Hallitus myöntääkin siis myös itse, ettei vastaanottoraha sellaisenaan riitä ihmisarvoisen elämän kannalta välttämättömään toimeentuloon.

Mielestämme tämä ei ole oikea tapa kohdella Suomessa oleskelevia turvapaikanhakijoita tai ihmiskaupan uhreja eikä tämä ole oikea tapa kohdella ketään. Todella toivon, että hallitus ottaisi tätä kokonaisuudistusta valmistellessaan huomioon vastaanottorahan leikkauksen vaikutukset kokonaisuudessaan.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Rasinkangas.

16.47 **Merja Rasinkangas ps:** Arvoisa puhemies! Kiitos ministerille esittelystä.

Tämä hallituksen esitys perustuu hallitusohjelman selkeään linjaan maahanmuutto- ja kotouttamispolitiikan osalta. Nykyinen väliaikainen laki tuli voimaan elokuussa 2024, ja sillä pienennettiin vastaanottorahan ja käyttörahan kansaneläkeindeksillä tarkistettuja määriä. Esityksellä jatkettaisiin nykyisten väliaikaisten säännösten voimassaoloa kesäkuun 26 puoliväliin saakka.

Hallitusohjelman mukaisesti vastaanottoraha on tarkoitus pitää vastaanottodirektiivin ja perustuslain sallimassa vähimmäistasossa. Eli vastaanottorahan taso on edelleenkin sellainen, että se turvaa välttämättömän toimeentulon, mutta ei sen enempää. Silloin se ei myöskään muodostu sellaiseksi vetovoimatekijäksi, joka lisäisi hallitsematonta maahanmuuttoa.

Lisäksi täydentävän vastaanottorahan sääntelyä muutettiin perustuslakivaliokunnan edellyttämällä tavalla. Tämä kertoo sen, että lainvalmistelussa on huomioitu hallitusohjelman tavoitteiden lisäksi myös perustuslailliset reunaehdot ja oikeusturvanäkökulma.

Arvoisa puhemies! Tällä esityksellä hallitus tavoittelee 1,6 miljoonan euron säästöjä vuoden 26 alkupuoliskolle. Meillä on rajattu määrä yhteisiä verovaroja, ja siksi on tärkeää, että asetamme tärkeysjärjestykseen sen, mihin niitä varoja käytämme. Nyt varmistamme,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 88/2025 vp

että vastaanottorahan perusosan ja ilman huoltajaa oleville alaikäisille myönnettävän käytörahan määrä pysyy väliaikaisella tasolla siihen asti, kunnes saamme voimaan pysyvät ratkaisut. Samalla on tärkeää todeta, ettei vastaanottorahan pienentäminen ole johtanut siihen, että toimeentulohakemukset olisivat lisääntyneet Kelan suuntaan. Päinvastoin, toimeentulotukea koskevien hakemusten määrä vastaanottopalveluiden piirissä on ollut lasusuunnassa.

Maahanmuuttoviraston tilastot osoittavat myös sen, että vastaanottorahan tason alentaminen ei ole vähentänyt yksityismajoituksen houkuttelevuutta. Yksityismajoittajien osuus on päinvastoin noussut selvästi, noin 40 prosenttia yli 50 prosenttiin.

Lisäksi haluan muistuttaa, että lapsen etu on huomioitu tässäkin hallituksen esityksessä. Kasvu täydentävän vastaanottorahan myöntämisestä kertoo siitä, että vastaanottokeskukset soveltavat voimassa olevaa lakia siten, että lapsen oikeudet ja hyvinvointi otetaan huomioon. Tämä on tärkeä asia.

Arvoisa puhemies! On hyvä myös korostaa, että vastaanottorahaa koskevia pysyviä muutoksia valmistellaan parhaillaan EU:n muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksen täytäntöönpanoon liittyvän lakihankkeen aikana. Samassa yhteydessä pannaan täytäntöön vastaanottodirektiivi, jonka oli alun perin tarkoitus tulla eduskunnan käsittelyyn syksyllä 25. Esityksen valmisteluaikaa kuitenkin pidennettiin, jotta kansalliset ratkaisut voidaan sovittaa yhteen muiden jäsenvaltioiden valmisteilla olevien linjausten kanssa. Tällä varmistetaan, että Suomen järjestelmä on yhteensopiva eurooppalaisten ratkaisujen kanssa. Siksi on tärkeää, että tätä väliaikaista lakia vastaanottorahasta jatketaan. Vastaanottodirektiivin täytäntöönpanoa koskevien lakimuutosten on tultava voimaan viimeistään 12.6.2026.

Arvoisa puhemies! On selvää, että väliaikaisen lain voimassaoloa on perusteltua jatkaa kesäkuulle 26 asti. Se pitää vastaanottorahan tason kohtuullisena, hillitsee kustannuksia ja antaa aikaa valmistella pysyvämpiä ratkaisuja. Se on myös osa sitä, että huolehdimme yhteisistä verovaroista ja niiden käytöstä ja samalla toteutamme johdonmukaista maahanmuuttopolitiikkaa. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Seppänen.

16.51 **Sara Seppänen ps:** Arvoisa rouva puhemies! Lasten aseman turvaaminen on tärkeää. Tässäkin esityksessä täydentävää vastaanottorahaa myönnetään silloin, kun lapsen etu sitä edellyttää. Lainsäädäntö ja viranomaiset toimivat sen mukaan. Siksi voimme turvallisesti jatkaa nykyistä väliaikaista mallia siihen asti, kunnes pysyvät ratkaisut ovat valmiit. Tämä on hallittua, vastuullista ja kansantalouden sekä veronmaksajien näkökulmasta välttämätöntä politiikkaa.

Arvoisa puhemies! Koko vastaanottojärjestelmää ei kerta kaikkiaan voida rakentaa yksittäistapauksiin tai yksittäisiin tarinoihin nojaten. Yksinkertaisesti on kyettävä muodostamaan kestävä linja, joka on perusteltavissa rahoittajalle eli suomalaiselle veronmaksajalle. Jos vastaanottotuki paisuu, kärsijänä ovat kantasuomalaiset. Meidän velvollisuutemme on pitää huoli ensisijaisesti omista lapsistamme ja heidän turvallisuudestaan. Siksi meillä ei ole varaa löperöihin järjestelmiin.

Arvoisa puhemies! Meidän on oltava tarkkoja siitä, millaisen viestin Suomi maailmalle lähettää. Jos täällä on avokätiset tuet, jotka mahdollistavat toimeentulon vailla huolta huomisesta, niin mitä luulette, millaisia tulijoita se houkuttelee? Me emme voi maksaa majoit-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 88/2025 vp

tuksesta ja käyttörahasta sellaisia summia, jotka houkuttelevat lisää tulijoita. Vastaanotto-raha on minimiturva, ei elämisen vaihtoehto.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Lahdenperä.

16.52 Milla Lahdenperä kok: Arvoisa puhemies! Kiitos ministerille esittelystä.

Hallitus esittää, että vastaanottorahan ja käyttörahan tasoa koskevien väliaikaisten säännösten voimassaoloa jatketaan kesään 2026 saakka. Tämähän on perusteltua, koska pysyvien ratkaisujen valmistelu on vielä kesken. Nyt varmistetaan, että järjestelmä pysyy hallittuna ja johdonmukaisena siirtymävaiheessa. Esitys vahvistaa sen linjan, että turvapaik-kaprosessi on selkeä, ennustettava ja yhdenmukainen koko maassa. On myös tärkeää, että hyvinvointialueiden vastuuden ja auttamisjärjestelmän tehtävät on sovitettu yhteen uudessa tilanteessa. Kokonaisuudessaan tämä on käytännöllinen ja vastuullinen ratkaisu, joka turvaa sekä järjestelmän toimivuuden että yhteiskunnan oikeudenmukaisen kohtelun. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Lehtinen.

16.53 Rami Lehtinen ps: Arvoisa rouva puhemies! Halusin kommentoida liittyen näihin puheisiin, kun täällä on käytetty puheenvuoroja siitä, että ikään kuin väistämättä haluttai-siin erityisen tukalaan asemaan vastaanottorahalla olevat tai että heillä olisi ikään kuin tämä-möiset lähes kestävämmät olot, kun vastaanottoraha laitetaan minimiin. Näin ei mielest-äni missään tapauksessa ole. Tämän osoittaa muun muassa viime päivinä käyty keskuste-lu ja julkisuuteen tuotu esitys siitä, miten vastaanotosta on tullut kuluja. Erityisesti tulee mieleeni tämä Tampereella ollut miljoonahuvilaan tapahtunut sijoitus, jossa vastaanotettu-ja nuoria alaikäisiä turvapaikanhakijoita majoitettiin siis yli kahden miljoonan pyyntihin-naltaan olevassa huvilassa, ja nyt alustavien kustannusten valossa näyttäisi olevan niin, että se majoittaminen maksaa siellä noin 7 000 euroa per lapsi per kuukausi. Jokainen ymmär-tää, että jos tällaisia kuluja tulee kasvavissa määrin ja ikään kuin annetaan viesti siitä, että piikki on auki ja kohtuuttomia kustannuksia saa tulla, niin tämä yhteiskunta ei sitä kestä. Siksi on todella tärkeätä, että me kriittisesti tarkastellaan niitä vastaanoton kustannuksia ja tuodaan ne kohtuulliselle tasolle. Ei ole tarkoitus ketään kurittaa eikä nöyryyttää, vaan tuo-da ne kohtuulliselle tasolle ja ennen kaikkea katsoa, että näitä ylilyöntejä ei pääse jatkossa myöskään tulemaan.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Mikkonen, Krista.

16.54 Krista Mikkonen vihr: Arvoisa puhemies! Tässä edustaja äsken nosti esille sen, että tällä laskulla ei ole tarkoitus aiheuttaa kenellekään ongelmia tai halutaan varmistua sii-tä toimeentulosta, mutta kuitenkin tässä esityksen perusteluissa itsekin todetaan ja myön-netään se, että tämä vastaanottoraha on riittämätön. Tämähän on johtanut siihen, että entis-tä useampi joutuu sitten vastaanottokeskuksissa hakemaan tätä täydentävää rahoitusta.

Kyllähän on ihan selvää, että tällä nimenomaan halutaan vaikeuttaa turvapaikanhakijoi-den elämää ja myös heidän tänne saapumistaan. Itse asiassa minulla nousee kysymys siitä, että kun hallitus on tähän mennessä ja itse asiassa koko eduskunta on tähän mennessä ollut hyvin yhtenäinen ukrainalaisten suojelussa ja Ukrainan tuessa, sekä itse Ukrainassa että

Pöytäkirjan asiakohta PTK 88/2025 vp

myös tänne tulevien pakolaisten kohdalla, niin pidän kyllä erittäin valitettavana myös sitä, että me täällä sitten myös näitten ukrainalaisten pakolaisten vastaanottorahaa haluamme painaa minimiin.

Sitten täytyy tietysti muistaa se, että tähän sisältyy tähän esitykseen, joka tuossa perusteluissakin todetaan, että toisaalta tässä on epävarmaa se, onko tämä kokonaistaloudellisesti kuitenkaan kannattavaa elikkä mitkä ovat tavallaan ne kulut, mitkä sitten johtuvat siitä, jos täytyy hakea lisärahoitusta, ja toisaalta me tiedämme, että harmaa talous tätä myöten voi lisääntyä, me tiedämme, että entistä useampi voi joutua ihmiskaupan uhriksi tai sitten ajautua rikosten polulle. Jos mietitään tavallaan tätä kokonaiskuvaa tässä, niin on hyvin epävarmaa, toteutuuko sitten kuitenkaan se säästö, mitä tästä nyt ajatellaan saavutettavan, kun katsotaan kokonaiskustannuksia. Sen lisäksi kyllähän tämä on hyvin epäinhimillistä politiikkaa, mitä hallitus tässä taas harjoittaa. Selvästikin se viesti on selvä, ja itse pidän sitä hyvin valitettavana.

Kyllä me Suomea kykenemme ja pystymme auttamaan niitä maailman hädässä olevia ja varmistamaan myös ne kohtuulliset olosuhteet täällä ja varmistamaan ennen kaikkea sitten sen, että me integroitaisiin tänne tulevat ihmiset tähän yhteiskuntaan. Se on se kestävä tapa, ja sen takia tietysti on valitettavaa, että tiedämme, että hallitus on myös kotouttamisesta leikannut kovalla kädellä.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Peltokangas.

16.57 Mauri Peltokangas ps: Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Tällä väliaikaisella lailla säädetyn vastaanottorahan ja käyttörahan tason säilyttämisellä siis tavoitellaan aikajakson tammikuusta 26 marraskuuhun 26 noin 1,6 miljoonan säästöjä. Tähän on erittäin hieno asia tässä talouden tilanteessa. Itse katson, että kokonaisuutena hallituksen maahanmuuttopolitiikka menee erittäin oikeaan suuntaan.

Tällä hetkellä, kun me puhumme Ukrainan tilanteesta, niin me todennetusti kaikki voimme yksissä mielin todeta, että kun sieltä tulee porukkaa, niin siellä maassa on tällä hetkellä sota ja hätä ja nämä henkilöt, jotka tulevat Suomeen, ovat hyvin yksinkertaisella tavalla, ainakin kokemusten mukaan, integroituneet tähän maahan. Itse pidän heidän auttamistaan hyvin tärkeänä.

Mitä tulee sitten taas humanitäärisen maahanmuuttoon ja turvapaikanhakuun kolmansista maista, olen täysin eri mieltä siitä, että kokonaan... Siis minun henkilökohtainen mielipiteeni on ollut siitä saakka, kun politiikkaan läksin, että se pitäisi lakkauttaa Suomesta kokonaan. Nolla. Elikkä Puolan malli kylmän viileästi. Autetaan niitä ihmisiä, jotka ovat tässä lähellä, tarvitsevat hätään apua. Autetaan niitä ihmisiä, jotka pystyvät integroitumaan tähän maahan. Mutta en satsaisi yhtäkään suomalaisen veronmaksajan euroa sellaiselle porukalle, josta me emme tiedä yhtään mitään, suurin osa anonyymejä, jotenka kiitän hallitusta siitä, että tällä hetkellä me tiukennamme voimakkaasti maahanmuuttopolitiikkaa, järjeistämme sitä, ja pysytään linjassa. Kiitos ministerille erinomaisesta esittelystä.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Hänninen.

16.59 Juha Hänninen kok: Kiitos, arvoisa puhemies! Kannatan hallituksen erinomaista esitystä ja kiitän ministeri Rantasta erinomaisesta esityksen valmistelusta ja esittelystä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 88/2025 vp

Tämä esitys on yhtenä tärkeänä osana vahvistamassa ja varmistamassa Suomen kansallista turvallisuutta. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Lehtinen.

16.59 **Rami Lehtinen ps:** Arvoisa rouva puhemies! Täällä kun tuotiin esiin sitä, että oltaisiin ikään kuin jotenkin ukrainalaisia vastaan, niin halusin ottaa siihen puheenvuoron. Kun puhutaan vastaanottorahasta, niin sen tarkoitus nimenomaan on olla lyhytaikainen, ei pysyvämpi, ja niin kuin jokainen meistä on nähnyt, Ukrainan konfliktista on tullut pidempiaikainen, ei enää kovinkaan lyhytaikainen, ja silloin on tarkoituksenmukaista, että kaikki vastaanottorahalla tai vastaanotossa olevat pyrkivät menemään myöskin elämässään eteenpäin, kun ei välittömän paluun mahdollisuuksia näytä olevan. Siihen tämä mielestäni kannustaa. Tätä ei missään nimessä pidä tulkita niin, että tämä olisi jotain vastaan tai etteikö haluttaisi ukrainalaisia edelleenkin auttaa. Tämä on juuri sitä auttamista, mitä pitää tehdä. Lähialueilla olevia konfliktin uhreja otetaan vastaan lähialueilla olevissa maissa.

Mutta sen sijaan, mitä täälläkin puheenvuoroissa tuotiin esiin, että Suomella edelleen olisi varaa ikään kuin auttaa laajemminkin ja pystymme kyllä parempaan ja suurempaan määrään, niin jos katsoo valtiontaloutta, niin ei se kyllä siltä valitettavasti näytä. Siksi ei voi mitenkään olla samaa mieltä siitä asiasta, että meillä olisi varaa ikään kuin parempaan ja suurempaan määrään.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Rasinkangas.

17.00 **Merja Rasinkangas ps:** Kiitos, arvoisa puheenjohtaja! Olen samaa mieltä kuin edellä puhuva: me ollaan menossa parempaan suuntaan maahanmuuttopolitiikassa ja järjestyttävä tätä, ja joka ikinen veromarkka on meidän Suomessa työskentelevien ansiota ja kyllä niistä pitää huoli. Vastaanottoraha ei saa olla kannustin, joka houkuttelee tänne — Suomi hyvä maa, Suomi maksaa meno- ja paluurahan — niin että tässä on todellakin järjestyttämisen paikka. Säästeliäästi pitää elää näillä talousluvuilla. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Haluaako ministeri kommentoida? Olkaa hyvä.

17.01 **Sisäministeri Mari Rantanen:** Arvoisa puhemies! Aloitan ensin siitä, että siinä kohtaa kun hallitusohjelmaa rakennettiin, niin voi sanoa ehkä, että olimme aikaamme edellä monissakin linjauksissa liittyen maahanmuuttopolitiikkaan. Nyt kun katsotaan eurooppalaista näkökulmaa maahanmuuttoon, turvapaikkapolitiikkaan, niin hallituksen jo ohjelmaansa piirustamat linjat ovat siellä valtavirtaa tällä hetkellä. Käytännössä on niin, että eurooppalainen maahanmuuttopolitiikka on tiukentumassa. Aivan kuten täällä on todettu, hallitusohjelma lähtee siitä, että Eurooppaan ja Suomeen suuntautuva humanitääriin maahanmuutto tulisi minimoida, ja samalla hallituksen avaintavoitteista, EU-politiikasta löytyy myöskin se, että meidän tulisi pikemminkin katsoa sitä turvapaikanhakua ja suojelun antamista Euroopan unionin ulkopuolella.

No, joka tapauksessa meille on tulossa todella tämä eurooppalainen maahanmuutto- ja turvapaikkapolitiikan paktin täytäntöönpano, ja tässä yhteydessä myös arvioidaan tätä vastaanottorahaa ja vastaanottopalveluja muutoinkin osana tätä pakettia. Se perustuu tietysti

Pöytäkirjan asiakohta PTK 88/2025 vp

uuteen vastaanottodirektiiviin. Nämä säännökset ovat hyvin erilaisia siihen nähden, mitä ne ovat aikaisemmin olleet, eli kyllä sitä tiukentamista näkyy myös siellä EU-puolella.

Täällä harmiteltiin, että tässä tulee ongelma perheille, jotka elävät vastaanottorahan varassa, mutta on hyvä muistaa se, että tämä on nimenomaan väliaikainen etuus, se on vähimmäisetuus. Ja kaiken meidänkin politiikan tarkoituksena on se, että näitä prosesseja nopeutetaan siten, että joko sieltä vastaanottokeskuksesta siirrytään kuntiin saatuaan suojelua tai siirrytään pois maasta, poistutaan maasta, jos suojelua ei saada. Tällaisista kymmenen vuoden prosesseista, joita meillä tässä maassa on, on kyllä kerta kaikkiaan päästävä eroon. Ne eivät ole sen enempää yksilön kuin yhteiskunnankaan etu.

Mitä sitten tulee ukrainalaisiin, niin kuten täällä on jo todettu, kaikki Suomessa haluavat auttaa ukrainalaisia. He ovat sotaa pakeneva kansa, ja tämä vastaanottorahan leikkaus ei ole suunnattu heitä kohtaan. He ovat tässä ihan samalla tavalla kuin muutkin, ja meidän toiveemme on se, että he siirtyvät vastaanoton puolelta kuntiin ja myöskin työllistyvät, koska se on varmasti se paras lääke siihen murheeseen, että he ovat pois kotoansa. Eli ei ole tarkoitus, että täällä vastaanottorahalla oltaisiin pitkään. Itse asiassa kaiken tavoite meillä on se, että tämä nopeutuu ja tämä aika vastaanottorahan varassa entisestään vähenisi.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin hallintovaliokuntaan.